

Fólkating –eitt vindeyga út í heim

So leingi sum týðandi avgerðir verða tiknar fyri Føroyar á Fólkatingið, so leingi eigur føroyska tjóðin at hava umboðandi rødd. Uttan egnan uttanríkispolitikk er Fólkatingið okkara vindeyga út í stóra heim.

Hóast vit ikki dagliga geva okkum far um, hvønn týðning eitt nú rættargangsmál, verjumál ella uttanríkismál hava í gerandisdegnum, so ávirka hesi grundleggjandi viðurskifti, ið viðkoma bæði búskaparmenning, útflutningi og gerandisdegnum hjá nógvum einstøkum føroyingum.

Størstan týðning fyri okkum føroyingar er, hvussu vit starvast á Christiansborg. Á egnum politiskum palli í fólkatinginum megna vit óheft at taka upp øll mál, ið kunnu fremja søk føroyinga. Norðuratlantsbólkurin hevur megnað at virkað burturav fyri áhugamálum og rættindum hjá føroyska og grønlandska fólkinum. Við egnum samleika, greiðari talu, uppskotum, upplýsing, kanningum og felags átøkum.

Norðuratlantsbólkur ið miðdepilin

Føroyar og Grønland hava áhugamál, ið eru rættiliga lík. Sum fiskivinnutjóðir í Norðuratlantsbólkum hava vit tað ovurstóra livandi tilfeingi í Norðurhøvum og tær ríku ráevniskeldurnar at samstarva um. Veðurlagsbroytingar, havumhvørvi og burðardýgg veiða eru alt avgerandi fyri okkara liviumstøður. Í ríkisfelagsskapi við Danmark sum

limur í ES krevur tað av okkum, at vit sum eru umboðað av donskum uttanríkisráðharra, ið starvast nógv í Brússel og við landbúnaðarviðurskiftum sum aðalmáli, skulu gera vart við okkum. Norðuratlantsbólkurin mugu setast í miðdepilin. Tað er bara at hugsa um makrelmálið, har Danmark er mótpartur okkara umvegis ES, og vit ikki fáa farið til altjóða stovnar, tí uttanríkismál eru dansk.

Reyð, blá og hvít...

Tjóðveldi selir ikki frammanundan sína ávirkan til nakran danskan flokk ella danska stjórn. Gerst flokkurin avgerandi í týðningarmiklum málum á fólkatingi, samráðst Tjóðveldi við tí endamáli, at rættindini hjá føroyska fólkinum til sjálv at gera av øllum okkara viðurskifti og framtíðarstöðu, verða staðfest og vird.

Tjóðveldi hevur undanfarnu árin broytt fólkatingsumboðanina grundleggjandi. Við frælsari tjóðskaparrødd og í dialogi við danskar politikarar eru vit tann fólkaræðisligi vaktarhundurin, ið støðugt upplýsir um viðurskiftini, ið viðkoma okkum. Vit virða einstaka føroyingin, tí skulu vit ikki vera reyð ella blá, men reyð, blá og hvít á fólkatingi..

Óluva Klettskarð, Tjóðveldi

TJÓÐVELDI

Gullbrúðleyp

7. oktober hava Kirstin og Hans Elmar Poulsen í Vatnsoyrum verið gift í 50 ár.

Dagurin verður hildin leygardagin 8. oktober á Hotel Føroyum kl. 17.00

Tey ið vilja gleða okkum við at koma, verða biðin at siga frá innan 24. september á tlf. 332877/210877 ella teldupost kirstinpo@gmail.com

Tú og E á Danatingi

Kjakast verður dúgliga nú tað stundir móti Fólkatingsvali. Hava føroyingar nakað at gera á Danatingi? Og HVAT skulu teir gera har? So er tað eisini alt hatta við dupultum lønum. Onkur heldur at fólkatingssessurin eigur at røkja burturav, meðan onnur halda at hann samþakkar væl við lógtingssessin. Jú prátið gongur lívliga.

Kjak er gott, eingin ivi um tað. Men eg haldi tað vera harmiligt, at tað í kjakinum um føroyska umboðan á Fólkatingi eftirhondini bert snýr seg um man ætla at virka á Fólkatingi burturav ella ikki. Tað tykist sum um, at einasta kvalifikatióin at røkja ein fólkatingssess er, um viðkomandi fer at røkja sessin burturav ella ikki.

Kjakið um duplutar sessir er viðkomandi, men tað kastar í lóguni skugga á alt annað viðkomandi kjak. Til dømis, hvat ætla vit okkum á Danatingi – arbeiða vit fram í móti nøkrum? Ella snýr tað seg bara um at viðlíkahalda status quo?

Tvinnir eru kostirnir...

Eg eri samd við teimum, ið halda tað vera er eitt paradoks, at loysingarfólk bjóða seg fram til Fólkatingsvalið. Men sum ríkisrættarlaga stóðan er í lóguni, skulu tveir av teimum 179 sessunum á Fólkatingi veljast í Føroyum. Um vit í Tjóðveldi ikki fara eftir sessunum, fer onkur

annar flokkur avstað við teimum. Hetta haldi eg vera verri kosturin. Tí hvør skal so bera okkara sjónarmið og krøv fram á Fólkatingi? Hvør skal mýkja danska hugburðin til at røkja føroysk áhugamál á t.d. uttanríkispolitiska økinum, so leingið vit ikki fáa gjørt tað sjálvi?

Eygu og oyru hjá føroyska samfelagnum

Stóðan hjá Tjóðveldi er greið. Okkara mál er at arbeiða fyri føroyskum sjálvræði – og harvið skapa eina framtíð, har ongin tørvur er á føroyskum sessum á Fólkatingi. Hetta stríð skal vinnast her heima, men til ta tíð eiga vit at vera eygu og oyru hjá føroyska samfelagnum á Fólkatingi.

Danska Fólkatingið samtykkir enn lógir, sum eru galdandi fyri Føroyar, og Danmark ger eisini altjóða avtalur okkara vegna. Tað er tí sera umráðandi at hava eitt vakið eyga og eina kritiska rødd á Fólkatingi, ið verjir okkara áhugamál. Onkur spyr kanska, um nakað er komið burtúr hjá Tjóðveldis- umboðnum á Fólkatingi. Eg meti avgjørt ja. Tjóðveldi hevur m.a. tryggjað krøvini og rættindini hjá útlendingum í Føroyum at fáa ríkisborgararétt, har teir ikki skulu gjøgnum krav um royndir í donskum og danskari søgu. Rætturin hjá føroyingum til hvalaveiði er eitt annað dømi, har Tjóð-

veldið hevur tryggjað, at Danmark ikki atkvøður í móti føroyskum áhugamálum. Okkara umboð á Fólkatingi hevur eisini fleiri ferðir reist málið um ólógligan fangaflutning í føroyskum loftrúmi og hetta mál hevur fingið afturljóð bæði á Fólkatingi, í donsku miðlunum og her heima.

Avgerandi mál á skránni komandi árin

Fleiri avgerandi mál eru eisini á skránni komandi árin. Makrelmálið er eitt, har Danmark er mótpartur hjá Føroyum umvegis ES. Handilsforðingar er eitt annað dømi, har okkara altjóða stóða ikki loyvir okkum at røkja føroysku áhugamálini.

Okkara fremsta uppgáva á fólkatingi er tí at tryggja, at føroysk sjónarmið verða hoyrd og áhaldandi at vísa á, at avgerðir, ið viðvíkja Føroyum, skulu takast í Føroyum.

Eg bjóði meg fram til Fólkatingsvalið og fari at gera mitt besta at virka fyri hesum, um eg rækki einum sessi á Fólkatingi.

Margretha Nónklett

Tjóðveldi · www.tjodveldi.fo/margretha